

KPY

Kiinteistö Oy KPY
Novapolis Viestikatu
1-3

Toimintaohjeet

Kiinteistö Oy KPY Novapolis Viestikatu 1-3 toimintaohjeet

Laadittu 24.9.2019

Laatija Mikko Tikkanen

Viimeksi päivitetty 11.5.2023

Päivittäjä Markus Korhonen

Nämä toimintaohjeet on laadittu käyttäen palvelua Presto.

Näissä toimintaohjeissa on 12 sivua.

Sisällys

1	Toimintaohjeita	4
1.1	Turvallisuusorganisaatio	4
1.2	Avun hälyttäminen	4
1.3	Sairauskohtaus tai tapaturma	5
1.4	Tulipalo	5
1.5	Tulipalo – toimintaohjeet, kun turvallinen poistuminen on estynyt	6
1.6	Toiminta palohälytystilanteessa	6
1.7	Toiminta kokoontumispaikalla	7
1.8	Liikuntarajoitteisen avustaminen hätätilanteessa	8
1.9	Vesivahinko	8
1.10	Väkivallan uhatessa	8
1.11	Pommiuhka	9
1.12	Yleinen vaaramerkki	9
1.13	Maakaasu	10
1.14	Sähkökatkot	11

1 Toimintaohjeita

Seuraavilla sivuilla on selostus ohjeista onnettomuuksien ehkäisemiseksi sekä onnettomuus- ja vaaratilanteissa toimimiseksi. **Lue toimenpideohjeet tarkasti!**

Oikeat toimenpiteet, ratkaisut ja valinnat ehkäisevät ja rajoittavat onnettomuuksia. Vahinkoja voidaan näin minimoida tai ne voidaan poistaa kokonaan.

Turvallisuus on kaikkien yhteinen asia!

1.1 Turvallisuusorganisaatio

Kiinteistön turvallisuushenkilöt

Turvallisuuspäällikkö

Seppo Eronen
puh. 040 8290816
seppo.eronen@novapolis.fi

1.2 Avun hälyttäminen

Kaikissa kiireellisissä hätätilanteissa, olipa kyse sitten poliisin, pelastustoimen, sairaankuljetuksen tai sosiaalitoimen kiireellisestä avuntarpeesta **SOITA NUMEROON: 112**

Soita hätäpuhelu itse, jos voit

Tärkeää on, että hätäpuhelen soittaa se, jota asia koskee. Hänellä on tietoja, joita päivystäjä tarvitsee määrittellessään millaista apua paikalle lähetetään. Välikäsien kautta tuleva puhelu voi viivästyttää avun paikalle tuloa.

Kerro, mitä on tapahtunut

Hätäkeskuspäivystäjä kysyy soittajalta tietoja tapahtuneesta, jotta hän osaa tarvittaessa lähettää tilanteeseen oikean avun.

Kerro tarkka osoite ja kunta

Hätäkeskuksen alueella saattaa olla useita samoja osoitteita eri kunnissa. Siksi on tärkeää kertoa osoitteen lisäksi tapahtumapaikkakunta.

Vastaa sinulle esitettyihin kysymyksiin

Päivystäjän esittämällä kysymyksillä on tarkoituksensa. Kysymykset eivät viivästytä avun hälyttämistä. Kiireellisessä tapauksessa päivystäjä hälyttää jo puhelun aikana auttamaan tulevat viranomaiset ja yhteistyökumppanit, sekä antaa näille lisätietoja tapahtuneesta.

Toimi annettujen ohjeiden mukaan

Päivystäjä on koulutettu antamaan ohjeita eri tilanteisiin. On tärkeää noudattaa annettuja ohjeita. Oikein suoritetuilla ensitoimenpiteillä on usein merkitystä tilanteen lopputuloksen kannalta.

Lopeta puhelu vasta saatuaasi siihen luvan

Liian aikainen puhelun päättäminen voi hidastaa auttajien paikalle saapumista. Saatuaasi luvan puhelun päättämiseen, sulje puhelin. Pidä linja vapaana. Päivystäjä tai kohteeseen saapuva auttaja voi tarvita lisätietoja tapahtuneesta.

1.3 Sairauskohtaus tai tapaturma

Selvitä ja tarkista:

- Mitä on tapahtunut?
- Tarkista henkilön tila (herääkö, hengittääkö).

Anna tarvittaessa ensiapua:

- Tajuton, mutta hengittävä potilas käännetään kylkiasentoon.
- Jos henkilö ei hengitä, aloita ensiapu osaamisesi ehdoin.

Tee hätäilmoitus:

- Soita numeroon 112.
- Kerro, mistä soitat. **Viestikatu 1-3** tai **Viestikatu 3** tai **Viestikatu 5 KUOPIO**
- Kerro, mitä on tapahtunut.
- Toimi ohjeiden mukaisesti.
- Ilmoita potilaan tilassa tapahtuneista muutoksista hätäkeskukseen.

1.4 Tulipalo

Pelasta ja varoita

- Pelasta välittömässä vaarassa olevat ja varoita muita.
- Ohjatkaa ihmiset kokoontumispaikalle.

Sammuta ja rajoita

- Yritä alkusammutusta, vältä savua. Älä vaaranna itseäsi.
- Rajoita palon sekä savun leviämistä sulkemalla palotilaan johtavat ovet ja ikkunat.

Hälytä

- Käytä paloilmoinpainiketta palokunnan hälyttämiseen sekä varoittaaksesi muita palokelloilla.
- Päästyäsi turvalliseen paikkaan soita numeroon **112** (myös käytettyäsi paloilmoinpainiketta).
- Kerro mistä soitat ja missä palaa (osoite ja kerros) ja onko ihmisiä vaarassa.
- Älä katkaise puhelua ennen kuin saat luvan.

Opasta

- Opasta pelastushenkilöstö paikalle.

Hissin käyttö on tulipalon sattuessa ehdottomasti kielletty!

Evakuointitilanteessa kokoontumispaikka on: Kokoontumispaikat merkitty aluekarttaan. Merkitty opastein kokoontumispaikoilla.

1.5 Tulipalo – toimintaohjeet, kun turvallinen poistuminen on estynyt

Joskus toisaalla riehuva tulipalo estää turvallisen poistumisen kiinteistöstä. Näissä tapauksissa on viisainta pysytellä savuttomassa tilassa ovet ja muut aukot suljettuina.

Jää palo-osastoon, jossa olet.

- Palo-oven takana on turvallista olla. Palo-ovet kestävät tulipaloa vähintään puoli tuntia.
- Hyppääminen korkealta johtaa kohtalokkaisiin seurauksiin, savuttomaan tilaan jääminen ei.

Mene ikkunan luo ja herätä huomiota. Jos et onnistu, ilmoita sijaintisi numeroon 112.

Noudata viranomaisten antamia ohjeita.

1.6 Toiminta palohälytystilanteessa

Rakennuksessa on automaattinen paloilmoitinlaitteisto, joka antaa hälytyksen pelastuslaitokselle. Palohälytyksen kuullessaan jokaisen on viipymättä poistuttava rakennuksesta.

- Ota mukaasi ulkovaatteet, jos ne ovat lähettyvilläsi.
- Sulje ovet ja ikkunat.
- Käytä poistumiseen lähintä mahdollista poistumistietä.
- Opasta asiakkaita ja vieraita.
- Soita turvallisesta paikasta numeroon **112** ja anna lisätietoja tilanteesta. Samalla varmistat, että hätäkeskus on saanut tiedon palosta.
- Siirry kokoontumispaikalle, älä jää sisäänkäyntien edustoille.
- Kokoontumispaikalta ei saa poistua ilman erillistä lupaa.

Kokoontumispaikka: Kokoontumispaikat merkitty aluekarttaan. Merkitty opastein kokoontumispaikoilla.

Vaara on ohi vasta, kun pelastuslaitos antaa luvan palata rakennukseen. Kiinteistön turvallisuushenkilöstö välittää tiedon sisälle siirtymisestä henkilökunnalle.

1.7 Toiminta kokoontumispaikalla

Kokoontumispaikka: Kokoontumispaikat merkitty aluekarttaan. Merkitty opastein kokoontumispaikoilla.

Kun ihmiset ovat poistuneet rakennuksesta ja edenneet kokoontumispaikalle, alkaa henkilökunnan edustaja johtaa toimintaa. Tilanteen mukaan on pohdittava, onko turvallista jäädä nimetyille kokoontumispaikalle, vai onko ihmiset ohjattava toisaalle: esimerkiksi ennalta sovittuun sisätilaan tai lähistöllä olevaan kiinteistöön.

Kokoontumispaikalta ei saa poistua ilman kokoontumispaikan vastuuhenkilön lupaa. Toimintaa kokoontumispaikalla johtaa kiinteistön turvallisuushenkilöstö. Turvallisuushenkilöstö tiedottaa tilanteen edistymisestä ja ilmoittaa milloin kiinteistöön saa palata.

Muistettavia asioita kokoontumispaikalla:

- mahdollisista loukkaantuneista huolehtiminen, ilmoitettava turvallisuushenkilöstölle
- liikuntarajoitteisista tai muuten vajaakuntoisista huolehtiminen
- ilmoitettava, mikäli tietää jonkun jääneen sisälle

Varakokoontumispaikka

Mikäli kokoontumispaikka ei ole turvallinen, niin siirrytään suojelujohdon erikseen määrittämään turvalliseen varakokoontumispaikkaan. Myös viranomaiset osoittavat tarvittaessa suojapaikat pidempiaikaista suojautumista varten.

1.8 Liikuntarajoitteisen avustaminen hätätilanteessa

Liikuntarajoitteisten henkilöiden poistuminen rakennuksesta hätätilanteessa voi olla vaikeaa ja hidasta. Pyri auttamaan heitä mahdollisuuksiesi mukaan.

Huomioitavia asioita autettaessa liikuntarajoitteista henkilöä poistumisessa

- Auta liikuntarajoitteista poistumaan omien kykyjesi mukaan.
- Huolehdi auttamastasi henkilöstä myös ulospääsyn jälkeen.

1.9 Vesivahinko

Toimintaohjeet

- Katkaise sähköt vuotokohteesta ja sen läheisyydestä.
- Tyrehdytä vuoto esim. sulkemalla veden pääsulku, jos mahdollista.
- Ilmoita asiasta välittömästi:
  - huoltomiehelle: ISS Palvelut Oy, puh. 0200 15500, päivystys 0200 15500
- Tarvittaessa ota yhteys hätänumeroon **112**.
- Veden pääsulku: Viestikatu 1-3, B-osa, ovi B149, Viestikatu 3, E-osa, ovi E066. Viestikatu 5 tilanumero 105
- Lämmönjakohuone: Viestikatu 1-3, B-osa, ovi B149, Viestikatu 3, E-osa, ovi E066.
- Sähköpääkeskus: Viestikatu 1-3, A-osa, ovi A141, Viestikatu 3, E-osa, ovi E065. Viestikatu 5 tilanumero 106

Mikäli vesivaara uhkaa rakennuksen ulkopuolelta

- Ilmoita kiinteistönhoidolle ja tarvittaessa hätäkeskukseen **112**.

1.10 Väkivallan uhatessa

Aseettomassa uhkaustilanteessa, toimi seuraavasti.

- Käyttäydy rauhallisesti ja pyri rauhoittamaan henkilö omalla käytökselläsi.
- Varmista, ettet käännä selkääsi tai ajaudu nurkkaan, jotta sinulla on aina pakotie uhkaavasti käyttäytyvän henkilön läheisyydestä.
- Mahdollisuuksien mukaan pyydä apua.
- Pakene ja auta muita pakenemaan paikalta

Pidä huolta omasta turvallisuudestasi. Pyri ohjaamaan uhkaava henkilö paikkaan, jossa hän ei voi olla vahingoksi muille. Tapauksen jälkeen ilmoita tapahtuneesta tarvittaessa poliisille.

Jos uhkaavalla henkilöllä on ase, toimi seuraavasti.

- Älä tee vastarintaa.
- Tee vain mitä uhkaaja käskää.
- Pyri mahdollisuuksien mukaan varoittamaan muita.
- Tilanteen jälkeen, soita 112. Kuuntele ohjeita ja toimi niiden mukaan.

Jokainen uhkaus ja havainto mahdollisesta uhkatilanteesta on otettava vakavasti ja niistä on ilmoitettava välittömästi poliisille.

1.11 Pommiuhka

Pommiuhkaus on usein perätön ja häiriintyneen ihmisen tekemä, mutta se on silti aina otettava vakavasti ja jokaisesta uhkauksesta tulee ilmoittaa poliisille. Tärkeää tilanteessa on säilyttää oma maltti ja rauhallisuus.

- Kun uhkaus tulee puhelimitse
- Pysy rauhallisena. Pitkitä puhelua.
- Tee muistiinpanoja. Kirjoita uhkaus sanatarkasti muistiin.
- Kysele kysymyksiä.
- Missä pommi on?
- Miltä pommi näyttää?
- Milloin pommi räjähtää?
- Miksi?
- Kiinnitä huomiota soittajan puhetyyliin ja äänen sävyihin.
- Onko hänen puheestaan havaittavissa murteita tai muita erityispiirteitä?
- Onko hän kiihtynyt?
- Lukeeko hän viestin paperilta?

Puhelun jälkeen ilmoita asiasta **112**. Toimi viranomaisten antamien ohjeiden mukaisesti.

1.12 Yleinen vaaramerkki

Yleinen vaaramerkki on minuutin pituinen nouseva ja laskeva äänimerkki tai viranomaisen kuuluttama varoitus. Nousevan sekä laskevan jakson pituus on 7 sekuntia. Yleinen vaaramerkki tarkoittaa väestöä uhkaavaa välitöntä vaaraa.

Vaara ohi -merkki on yhden minuutin mittainen tasainen äänimerkki. Se on ilmoitus siitä, että uhka tai vaara on ohi.

Toimi näin kuultuasi yleisen vaaramerkin

- Siirry sisälle. Sulje ovet, ikkunat ja ilmastointi.
- Avaa radio ja odota ohjeita.
- Vältä puhelimen käyttöä, etteivät linjat tukkeudu.
- Älä poistu alueelta ilman viranomaisten kehotusta.

Kaasuvaara

Kaasuvaarasta annetaan yleinen vaaramerkki

Toimi seuraavasti

- Jos olet sisätiloissa ja haistat kaasua:
  - pysyttele sisällä, hakeudu yläkerroksiin, kuuntele radiosta lisätietoja
  - paina märkä vaate suun eteen ja hengitä sen läpi
- Jos olet ulkona, kun haistat kaasua etkä pääse sisälle:
  - kiirehdi kaasupilven alta sivutuuleen
  - pyri mahdollisimman korkealle, esimerkiksi mäen päälle

Lisätietoja kaasulta suojautumiseksi

- Pysäytä ilmastointilaitteet ja sulje ovet sekä ikkunat tiiviisti.
- Voit sulkea ja teipata myös sisäovet ja pysytellä tuulen alapuolisissa tiloissa.
- Kaasun hajun tuntiessasi voit hengittää kostean, huokoisen kankaan läpi.
- Viranomaiset ilmoittavat radiossa tai kaiutinautoilla milloin myrkkypilvi on haihtunut. Tuuleta sisätilat sen jälkeen huolellisesti.

Säteilyvaara

Säteilyvaarasta annetaan yleinen vaaramerkki.

Mene sisälle.

- Sulje ovet, ikkunat, tuuletusaukot ja ilmastointi.
- **Talon keskiosissa ja kellarissa on paras suojatila. Ota joditabletit vasta viranomaisen kehottuksesta (joditabletteja tulisi olla 2/henkilö).**

Vältä ulkona liikkumista

Lisäohjeet

Lisäohjeita saat kaupunkisi pelastusviranomaisilta, tiedotusvälineistä sekä Yleisradion teksti-TV:n sivulta 867. Tietoa saat myös Säteilyturvakeskuksen Internet-sivuilta osoitteesta www.stuk.fi ja pelastustoimen sivuilta www.pelastustoimi.fi.

1.13 Maakaasu

Maakaasun käyttö on turvallista. Vaaratilanteita voi kuitenkin syntyä, jos maakaasua pääse vuotamaan suljettuun tilaan putkistosta tai kaasulaitteista. Kaasuvuotojen ehkäiseminen onkin tärkeää käyttöturvallisuuden ylläpitämiseksi.

Toinen maakaasun käyttöön liittyvä vaaratekijä on epätäydellisessä palamisessa muodostuva häkä. Tämä on otettava huomioon etenkin sellaisissa tiloissa, joista palamiskaasujen poistoa ei ole ohjatusti järjestetty. Oikeat asennukset ja maakaasulle tarkoitetut ja hyväksytyt kaasulaitteet sekä niiden oikea käyttö ja kunnossapito takaavat maakaasun turvallisen käytön.

Käyttöturvallisuuden edistämiseksi maakaasu yleensä hajustetaan. Tietyissä käyttökohteissa (erittäin suuri kulutus, ympäristön hajut, prosessin vaatimukset) maakaasu saattaa olla hajustamatonta. Hajun

perusteella maakaasuvuoto on helppoa havaita.

Jos laitoksessa käytetään hajustamatonta maakaasua, on kohteessa aina käytettävä kiinteästi asennettua vuotokaasun ilmaisinjärjestelmää, joka tulee testata määrävälein.

Yksinkertaisimmat vuotokaasun ilmaisimet kertovat vain, onko mittauskohteessa kaasua vaiko ei. Jos ilmaisin sisältää myös mittarin, se kertoo tavallisesti kaasun suhteellisen pitoisuuden alemmasta syttymisrajasta. Tällöin mittaria käytettäessä tulee varmistua, että se on kalibroitu mitattavalle kaasulle. Jos vuotokaasun ilmaisimeen sisältyy hälytys, se on yleisimmin säädetty arvoon, joka on 1/5 alemmasta syttymisrajasta. Suurempi vuoto voidaan todeta äänen perusteella tai ilman väreilystä vuotokohdan yläpuolella.

Maakaasuvuodon havaitsemisesta seuraavia toimenpiteitä

- Jos havaitaan maakaasuvuoto hajun tai vuotokaasun ilmaisimien avulla, tulee ilmoitus käytöstä vastaavalle henkilölle.
- Jos havaitaan maakaasuvuoto putkistossa (ääni, maa lentelee ympäriinsä); ilmoitus aluehälytyskeskukseen ja putkiston omistajalle.
- Putkiston omistaja ja hälytyspuhelinnumerot löytyvät linjalla olevista merkintäpaalujen kilvistä.
- Ilmoituksen yhteydessä on syytä ilmoittaa merkintäpaalussa olevan kilven numero, jonka läheisyydessä vuoto on havaittu.

Toiminta hätätilanteessa

Kaasuvuoto sisällä merkitsee välitöntä räjähdysvaaraa, joten tärkeimpänä tehtävänä on estää kaasun syttyminen. Syttymis- ja kipinälähteet tulee poistaa, tilan tuuletus järjestää ja siirtää vaara-alueella olevat ihmiset turvaan. Edellä mainittujen toimenpiteiden kanssa samanaikaisesti on ryhdyttävä toimenpiteisiin, joilla kaasuvuoto saadaan rajatuksi sulkemalla pääsulku- tai vastaavia venttiilejä.

Mahdollisimman pian asiasta pyritään ilmoittamaan käytön valvojalle ja/tai kohteesta riippuen aluehälytyskeskukseen. Näiden toimenpiteiden onnistumiseksi laitoksella on oltava hätätilanteiden toimintaohjeet. Toimintaa hätätilanteessa tulisi harjoitella säännöllisesti.

1.14 Sähkökatkot

Sähkökatkon sattuessa hätäpoistumisvalaistus ja turvalat jäävät palamaan (kesto riippuu akkukapasiteetista).

Hissien käyttö sähkökatkon aikana ei ole mahdollista.

Toiminta sähkökatkon aikana

Mikäli sähköt katkeavat toimitilasta, mutta yleisten tilojen valot toimivat edelleen:

- Jos mahdollista, tarkista sulakkeet toimitilan omasta ryhmäkeskuksesta.
- Mikäli ongelma ei ratkennut, niin ota yhteys kiinteistöhuoltoon (puh. 0200 15500).

Mikäli sähköt katkeavat sekä toimitilasta että yleisistä tiloista:

- Käytä taskulamppua
- Tarvittaessa opasta muita

Sähkökatkon sattuessa myös hissit pysähtyvät. Mikäli jäät hissiin jumiin sähkökatkon tai muun vian vuoksi, toimi seuraavasti:

Ota yhteys hissihuollon vikapäivystykseen:

- Matkapuhelimella - (KONE Hissit Oy, 0800 15063) tai
- Hississä olevalla hälytuspainikkeella. (Tämä ohjautuu suoraan hissihuollon vikapäivystykseen.)

Tarvittaessa voit soittaa hätänumeroon 112.